

DOM AF 15.12.2011 — SAG C-257/10

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

15. december 2011 *

I sag C-257/10,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Högsta förvaltningsdomstolen (tidligere Regeringsrätten) (Sverige) ved afgørelse af 27. april 2010, indgået til Domstolen den 25. maj 2010, i sagen:

Försäkringskassan

mod

Elisabeth Bergström,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne E. Juhász (refererende dommer), G. Arestis, T. von Danwitz og D. Šváby,

* Processprog: svensk.

BERGSTRÖM

generaladvokat: J. Mazák
justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 4. maj 2011,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Elisabeth Bergström ved advokaterne U. Öberg og I. Otken Eriksson

- den svenske regering ved K. Petkovska og A. Falk, som befuldmægtigede

- den finske regering ved H. Leppo, som befuldmægtiget

- Det Forenede Kongeriges regering ved E. Jenkinson og L. Seeboruth, som befuldmægtigede, samt barrister R. Palmer

- Europa-Kommissionen ved V. Kreuzschitz og J. Enegren, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 21. juni 2011,

afsagt følgende

Dom

- ¹ Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3, stk. 1, og artikel 72 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EFT 1971 II, s. 366), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1386/2001 af 5. juni 2001 (EFT L 187, s. 1, herefter »forordning nr. 1408/71«), og af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer, undertegnet i Luxembourg den 21. juni 1999 (EFT 2002 L 114, s. 6, herefter »aftalen«).
- ² Anmodningen er blevet indgivet under en sag mellem Elisabeth Bergström, der er svensk statsborger, og Försäkringskassan vedrørende sidstnævntes afvisning af at tage den beskæftigelsesperiode, som den pågældende har tilbagelagt i Schweiz, i betragtning ved beregningen af den familiedyelse, der er fastsat for børnepasning.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Af aftalens præambel fremgår:

»[de kontraherende parter],

som er overbeviste om, at personers ret til fri bevægelighed på den anden parts område er et vigtigt element i den harmoniske udvikling af deres forbindelser,

som er besluttede på at gennemføre fri bevægelighed for personer mellem sig på grundlag af de bestemmelser, der gælder i Det Europæiske Fællesskab,

[...]«

- 4 Aftalens artikel 1 bestemmer:

»Målet for denne aftale til fordel for statsborgerne i Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater og Schweiz er:

- a) at indrømme ret til indrejse, ophold, adgang til en lønnet økonomisk aktivitet, etablering som selvstændig og ret til at blive boende på de kontraherendes parters område

[...]

- d) at indrømme de samme leve-, ansættelses- og arbejdsvilkår som dem, der indrømmes til indenlandske statsborgere.«
- 5 Aftalens artikel 2, der har overskriften »Ikke-forskelsbehandling«, bestemmer, at »[s]tatsborgere i en af de kontraherende parter, som tager lovligt ophold på en anden kontraherende parts område, må ikke ved anvendelsen af og i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag I, II og III til denne aftale udsættes for forskelsbehandling på grundlag af nationalitet«.
- 6 Aftalens artikel 8 bestemmer:

»De kontraherende parter fastlægger i overensstemmelse med bilag II samordningen af socialsikringssystemerne, især med henblik på at sikre:

- a) ligebehandling

[...]

- c) sammenlægning af alle tidsrum, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning heraf

- d) betaling af ydelser til personer, der har bopæl på de kontraherende parters område

[...]«

- 7 Artikel 1 i bilag II til aftalen, der har overskriften »Koordinering af de sociale sikringsordninger«, har følgende ordlyd:

»1. De kontraherende parter er enige om på området for koordineringen af de sociale sikringsordninger at anvende de fællesskabsakter, som der henvises til i, og som ændres ved, del A i dette bilag, eller tilsvarende bestemmelser.

2. Udtrykket »medlemsstat(er)«, der er anført i de akter, som der henvises til i del A i dette bilag, anses for at finde anvendelse på Schweiz ud over de stater, der er omfattet af de pågældende fællesskabsakter.«

- 8 I del A, nr. 1), i bilag II til aftalen, der har overskriften »Akte, som der henvises til«, er anført:

»371 R 1408 [...]: Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet

[...]«

- 9 Artikel 3 i forordning nr. 1408/71, der har overskriften »Ligebehandling«, bestemmer i stk. 1:

»Personer, der er bosat på en medlemsstats område, og som er omfattet af denne forordning, har de samme pligter og rettigheder i henhold til en medlemsstats lovgivning som denne medlemsstats egne statsborgere, medmindre andet følger af særlige bestemmelser i denne forordning.«

- 10 Forordningens artikel 13, stk. 2, litra f), bestemmer:

»[E]n person, som ophører med at være omfattet af en medlemsstats lovgivning, uden at han bliver omfattet af en anden medlemsstats lovgivning i overensstemmelse med en af reglerne i ovenstående litra eller med en af de i artikel 14-17 omhandlede undtagelser eller særlige regler, [er] omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat, i overensstemmelse med bestemmelserne i denne lovgivning alene.«

- 11 Artikel 23 i forordning nr. 1408/71, som er indeholdt i kapitel 1, der har overskriften »Sygdom og moderskab«, i afsnit III, som omhandler særlige bestemmelser om de enkelte arter af ydelser, bestemmer:

»1. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en gennemsnitsindtjening eller en gennemsnitlig bidragsbasis, fastsætter denne gennemsnitsindtjening eller gennemsnitlige bidragsbasis alene på grundlag af konstaterede indtjeningsbeløb eller anvendte bidragsbaser i de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.

2. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en fikseret indtjening, skal alene basere beregningen på den fikserede indtjening eller i givet fald på gennemsnittet af de fikserede indtjeningsbeløb, der svarer til de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.

[...]

- 12 Forordningens artikel 72, der har overskriften »Sammenlægning af forsikrings- eller beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed«, og som er indeholdt i afsnit III, kapitel 7, der har overskriften »Familieydelse«, bestemmer:

»Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse af ret til ydelse er betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings- eller beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, medregner i fornødent omfang forsikrings- eller beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, der er tilbagelagt i enhver anden medlemsstat, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.«

- 13 Artikel 89 i forordning nr. 1408/71 bestemmer:

»Særregler for anvendelsen af visse medlemsstaters lovgivning er anført i bilag VI.«

- 14 Nr. 1) i afsnit N med overskriften »SVERIGE« i bilag VI til forordningen bestemmer, at »[v]ed anvendelse af artikel 72 i forordningen i forbindelse med fastsættelse af retten til forældreydelse skal forsikringsperioder, der er tilbagelagt i en anden medlemsstat, betragtes som værende baseret på den samme gennemsnitsindtjening som de svenske forsikringsperioder, med hvilke de lægges sammen«. Denne bestemmelse er efterfølgende blevet ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1992/2006 af 18. december 2006 om ændring af forordning nr. 1408/71 (EUT L 392, s. 1).

Nationale bestemmelser

- 15 Kapitel 3 i socialförsäkringslagen (1999:799) (loven om socialsikring), der har overskriften »Socialforsikringsbeskyttelse«, bestemmer bl.a.:

»§ 1 — Alle personer, der har bopæl i Sverige, er forsikret med henblik på følgende ydelser i henhold til lagen om allmän försäkring (1962:381) [lov om den almindelige socialsikringsordning]:

1. sundhedspleje m.v., jf. kapitel 2 vedrørende ydelser, hvorom Försäkringskassan [socialforsikringskontorerne] træffer afgørelse

 2. forældreydelse på laveste sats og til grundsats

 3. sygdoms- og aktivitetsgodtgørelse i form af garantigodtgørelse
-

[...]

§ 4 — Alle personer med beskæftigelse i Sverige er forsikret med henblik på følgende ydelser i henhold til lagen om allmän försäkring (1962:381):

1. sygedagpenge og graviditetsydelse
2. forældreydelse på laveste sats eller derover og midlertidig forældreydelse
3. indkomstbestemt sygdoms- og aktivitetsgodtgørelse

[...]«

¹⁶ Lagen om allmän försäkring bestemmer bl.a.:

»Kapitel 3 — Sygedagpenge

§ 2 — Indkomstgrundlaget for sygedagpenge er den årlige monetære indkomst, som den forsikrede foreløbigt må antages at kunne tjene for sin beskæftigelse i Sverige, enten som arbejdstager (lønindkomst) eller på andet grundlag (indkomst fra anden erhvervsmaessig beskæftigelse) [...]. Indkomstgrundlaget for sygedagpenge fastlægges af Försäkringskassan [...]

Når Försäkringskassan ikke kender alle omstændigheder, skal beregningen af indkomstgrundlaget for sygedagpenge foretages på baggrund af de oplysninger, som Försäkringskassan indhenter hos den forsikrede eller dennes arbejdsgiver, eller som fremgår af den skat, der er opkrævet af den forsikredes indkomst. Feriepenge kan ikke medregnes i indkomstgrundlaget for sygedagpenge til et højere beløb end det beløb, som ville være blevet udbetalt i løn for udført arbejde i en tilsvarende periode.

Kapitel 4 — Forældreydelse

[...]

§ 6 — Fuld forældreydelse udgør minimum 60 SEK pr. dag (laveste sats).

Forældreydelse betales i de første 180 dage med et beløb svarende til forælderenes sygedagpenge, beregnet i henhold til stk. 5, såfremt forælderen i mindst 240 på hinanden følgende dage inden barnets fødsel har været forsikret med henblik på sygedagpenge over den laveste sats og skulle have været det, hvis socialforsikringskontoret havde kendt til alle omstændigheder. Forældreydelse i de første 180 dage udgør dog altid minimum 150 SEK pr. dag (grundsats) for fuld forældreydelse. For en forælder, der kun er forsikret i henhold til kapitel 3, § 4, i socialforsikringslagen (1999:799), gælder denne regel under forudsætning af, at forælderen opfylder vilkårene i første punktum.

Ud over det i stk. 2 angivne betales forældreydelse i

I - 13262

- 210 dage med et beløb svarende til forældrerens sygedagpenge, beregnet i henhold til stk. 5, dog mindst svarende til grundsatsen, og

- 90 dage med et beløb svarende til laveste sats

[...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 17 Elisabeth Bergström, der er svensk statsborger, bosatte sig i Schweiz i januar 1994 og havde beskæftigelse dér, indtil hun den 19. marts 2002 fødte sin datter. Hun vendte dernæst tilbage til Sverige med sin ægtefælle og sin datter den 1. september 2002. Hendes ægtefælle begyndte straks at arbejde i Sverige, mens Elisabeth Bergström undlod at tage beskæftigelse for at passe deres datter. Fra den 16. marts 2003 anmodede hun om forældreydelse svarende til satsen for sygedagpenge, beregnet på grundlag af den indkomst, hun havde haft fra sit arbejde i Schweiz.

- 18 Försäkringskassan besluttede at bevilge hende forældreydelse til grundsats med den begrundelse, at hun ikke havde ret til forældreydelse svarende til satsen for sygedagpenge, idet hun ikke havde haft beskæftigelse i Sverige i de sidste 240 dage før fødslen, hvilket ville have givet hende ret til sygedagpenge til en højere sats end grundsatsen.

- ¹⁹ Elisabeth Bergström anlagde sag til prøvelse af denne afgørelse ved länsrätten i Stockholms län. Länsrätten gav hende ikke medhold og fastslog, at forældreydelse svarende til satsen for sygedagpenge er en ydelse, der er knyttet til beskæftigelse, og at det med henblik på at opnå ret hertil kræves, at den forsikrede selv har arbejdet i Sverige umiddelbart op til den periode, for hvilken der anmodes om udbetaling af ydelser. Den omstændighed, at den socialt forsikredes ægtefælle arbejder i Sverige, er således ikke tilstrækkeligt.
- ²⁰ Elisabeth Bergström iværksatte appel for Kammarrätten i Stockholm, som med hensyn til sagens realitet fastslog, at hun i kraft af sin beskæftigelse i Schweiz opfyldte den betingelse om en beskæftigelsesvarighed på 240 dage, der er fastsat i svensk lovgivning. Elisabeth Bergström var således berettiget til et højere beløb end forældreydelse til grundsats, beregnet på grundlag af hendes beskæftigelse i Schweiz.
- ²¹ Försäkringskassan appellerede denne dom og har nedlagt påstand om, at dommen afsagt af länsrätten i Stockholms län stadfæstes. Elisabeth Bergström har nedlagt påstand om, at appellen forkastes.
- ²² Det er for den forelæggende ret ubestridt, at Elisabeth Bergström i henhold til artikel 13, stk. 2, litra f), i forordning nr. 1408/71 er undergivet svensk lovgivning, selv om hun ikke har beskæftigelse i Sverige. Hun opfylder imidlertid ikke de betingelser, der i national ret er fastsat med henblik på at være berettiget til forældreydelse svarende til satsen for sygedagpenge.
-
- ²³ Betingelsen om, at man i Sverige i mindst 240 sammenhængende dage forud for barnets fødsel har været forsikret mod sygdom i kraft af beskæftigelse, er ikke opfyldt. Spørgsmålet er, om beskæftigelsesperioden i Schweiz skal anses for at opfylde denne betingelse.

24 Elisabeth Bergström har endvidere ikke haft beskæftigelse eller oppebåret en indkomst, som i henhold til national ret ville gøre det muligt at fastsætte indkomstgrundlaget for tildeling af dagpenge. Spørgsmålet er, om der ved anvendelsen af disse bestemmelser skal tages hensyn til indkomsten fra hendes tidligere beskæftigelse i Schweiz.

25 Henset til disse betragtninger, har Högsta förvaltningsdomstolen besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Indebærer EU-retten — navnlig aftalen [...] og artikel 72 i forordning nr. 1408/71 — at en optjeningsperiode som betingelse for at modtage familieydelse i form af en indkomstbestemt ydelse for pasning af barn i sin helhed kan tilbagelægges gennem arbejde og forsikring i Schweiz?

2) Indebærer EU-retten — navnlig aftalen [...] samt artikel 3, stk. 1, og artikel 72 i forordning nr. 1408/71 — at indkomster fra Schweiz skal sidestilles med indenlandske indkomster ved bedømmelsen af retten til familieydelse i form af en indkomstbestemt ydelse for pasning af barn?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Indledende bemærkninger

- ²⁶ Besvarelsen af de forelagte spørgsmål forudsætter, at situationen i hovedsagen er omfattet af aftalens anvendelsesområde. I denne henseende bemærkes, at i Elisabeth Bergströms tilfælde er der tale om en arbejdstager, der er statsborger i en medlemsstat i Den Europæiske Union, som efter at have haft beskæftigelse på en anden kontraherende parts område er vendt tilbage til sin oprindelsesmedlemsstat, hvor vedkommende på baggrund af denne beskæftigelse har anmodet om en familieydelse, der er fastsat i oprindelsesmedlemsstatens lovgivning.
- ²⁷ Hvad angår aftalens anvendelsesområde bemærkes for det første, at det af andet afsnit i aftalens præambel fremgår, at de kontraherende parter er »besluttede på at gennemføre fri bevægelighed for personer mellem sig på grundlag af de bestemmelser, der gælder i Det Europæiske Fællesskab«.
- ²⁸ Denne frihed hindres, såfremt en statsborger i en kontraherende part stilles ringere i sit oprindelsesland alene på grund af, at vedkommende har udøvet sin ret til fri bevægelighed.
- ²⁹ For det andet bemærkes, at aftalens artikel 8 bestemmer, at de kontraherende parter i overensstemmelse med bilag II til aftalen fastlægger samordningen af socialsikrings-systemerne med henblik på at sikre de deri nævnte formål. Denne bestemmelse henviser hverken direkte eller indirekte til nogen krav vedrørende opholdsstedet for de personer, som bestemmelserne om social sikring finder anvendelse på, ligesom den ikke udpeger, hvilken kontraherende part der skal anvende dem.

- ³⁰ Blandt de formål, der forfølges med nævnte artikel 8, er ifølge litra a) »ligebehandling«. Den udtrykkelige og generelle henvisning til dette princip viser, at nævnte princip inden for denne artikels anvendelsesområde finder anvendelse uafhængigt af aftalens artikel 2, som med henblik på anvendelsen af princippet om forbud mod forskelsbehandling opstiller et krav om, at den berettigede person opholder sig på en anden kontraherende parts område.
- ³¹ For det tredje bestemmer del A, nr. 1), i bilag II til aftalen, at forordning nr. 1408/71 finder anvendelse mellem de kontraherende parter, med forbehold af visse tilpasninger, som imidlertid ikke er relevante for bedømmelsen af det forelagte spørgsmål. Bilagets artikel 1, stk. 2, bestemmer, at udtrykket »medlemsstat(er)«, der er anført i de akter, som der henvises til i del A i bilaget, anses for at finde anvendelse på Schweiz ud over de stater, der er omfattet af de pågældende fællesskabsakter.
- ³² Endelig bemærkes, at forordning nr. 1408/71 ikke kun finder anvendelse på familieydelse, men også på andre kategorier af ydelser, herunder bl.a. alderdomsydelser.
- ³³ Heraf følger, at såfremt sammenlægningsreglen ikke anvendes ved en arbejdstagers tilbagevenden til dennes oprindelsesland, vil samordningen af socialsikringsystemerne mellem Det Schweiziske Forbund og EU's medlemsstater være udelukket inden for et ikke ubetydeligt antal tilfælde, bl.a. hvad angår erhvervelse af alderdomsydelser.
-
- ³⁴ Under disse omstændigheder fastslås, at aftalen og forordning nr. 1408/71 finder anvendelse på situationen for en arbejdstager som beskrevet i denne doms præmis 26.

Det første spørgsmål

- 35 Med dette spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning retten til en familieydelse, såsom den i hovedsagen omhandlede, er underlagt en betingelse om, at der er tilbagelagt forsikrings- eller beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, i henhold til aftalen og forordning nr. 1408/71 skal tage hensyn til sådanne perioder, som i deres helhed er tilbagelagt på Det Schweiziske Forbunds område.
- 36 Det fremgår af de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen, at Elisabeth Bergström i henhold til den nationale lovgivning skal godtgøre at have haft beskæftigelse i de sidste 240 dage før fødslen for at have ret til forældreydelse svarende til satsen for sygedagpenge. Elisabeth Bergström har tilbagelagt hele denne optjeningsperiode med beskæftigelse på Det Schweiziske Forbunds område.
- 37 Det er ubestridt, at den ydelse, som Elisabeth Bergström har anmodet om, udgør en familieydelse i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, litra u), nr. i), i forordning nr. 1408/71.
- 38 Besvarelsen af det forelagte spørgsmål kræver en fortolkning af aftalens artikel 8, litra c), og af artikel 72 i forordning nr. 1408/71, som med henblik på erhvervelse af retten til den omhandlede ydelse foreskriver anvendelse af den såkaldte regel om »sammenlægning«.
- 39 I det de har baseret sig på begrebet »sammenlægning«, har visse af de interesserede parter, som har afgivet indlæg for Domstolen, gjort gældende, at dette begreb logisk forudsætter, at der findes mindst to beskæftigelsesperioder, som er tilbagelagt i flere medlemsstater. Den kompetente institution i en medlemsstat har derfor med henblik på tildelingen af en ydelse mulighed for at fastsætte, at en beskæftigelsesperiode skal være tilbagelagt på dens område, hvilket udelukker, at blot en enkelt periode, der er

tilbagelagt på en anden medlemsstats område, kan anvendes med henblik på at opnå ret til en social sikringsydelse.

⁴⁰ Denne fortolkning kan ikke tiltrædes.

⁴¹ Ordlyden af såvel aftalens artikel 8, litra c), som af artikel 72 i forordning nr. 1408/71 er ganske utvetydig. Ifølge førstnævnte bestemmelse omfatter sammenlægningen »alle tidsrum«, der tages i betragtning i de forskellige nationale lovgivninger, mens den anden bestemmelse kræver, at der i forbindelse med sammenlægning tages hensyn til »forsikrings- eller beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, der er tilbagelagt i enhver anden medlemsstat«, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for den kompetente institution gældende lovgivning.

⁴² Det bemærkes, at forordning nr. 1408/71 er blevet vedtaget med hjemmel i EØF-traktatens artikel 51 (senere EF-traktatens artikel 51, efter ændring nu artikel 42 EF), som tillod Rådet for Den Europæiske Union at vedtage de foranstaltninger vedrørende social sikring, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, især ved at indføre en ordning, som gør det muligt at sikre vandrende arbejdstagere og deres ydelsesberettigede pårørende sammenlægning af »alle tidsrum«, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning af disse.

⁴³ Denne fortolkning er i overensstemmelse med aftalens formål, som er at sikre fri bevægelighed for personer mellem Det Schweiziske Forbund og Fællesskabet. Denne fortolkning overholder endvidere princippet om ligebehandling, som er fastsat i aftalens artikel 8, litra a), eftersom den sikrer, at udøvelsen af retten til fri bevægelighed ikke medfører, at den vandrende arbejdstager mister fordele på området for social sikring i forhold til andre arbejdstagere, som ikke har udøvet denne ret.

- 44 Den kompetente institution i en medlemsstat kan således ikke med henblik på tildeling af en familieydelse kræve, at der ud over en beskæftigelsesperiode eller en periode med selvstændig erhvervsvirksomhed i en anden stat — i det foreliggende tilfælde Schweiz — er tilbagelagt en yderligere forsikringsperiode på dens eget område.
- 45 Det første spørgsmål skal derfor besvares med, at den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning retten til en familieydelse, såsom den i hovedsagen omhandlede, er underlagt en betingelse om, at der er tilbagelagt forsikrings- eller beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, i henhold til aftalens artikel 8, litra c), og artikel 72 i forordning nr. 1408/71 med henblik på tildelingen af denne familieydelse skal tage hensyn til sådanne perioder, som i deres helhed er tilbagelagt på Det Schweiziske Forbunds område.

Det andet spørgsmål

- 46 Med dette spørgsmål ønsker den forelæggende ret — i tilfælde af et bekræftende svar på det første spørgsmål — nærmere bestemt oplyst, om aftalen og forordning nr. 1408/71 indebærer, at den erhvervmæssige indkomst, som er oppebåret i Schweiz, skal sidestilles med den nationale indkomst, som i Sverige tjener til at beregne størrelsen af den ønskede familieydelse.
-
- 47 Det fremgår af de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen, at Elisabeth Bergström har anmodet om en familieydelse, hvis størrelse svarer til de sygedagpenge, som er fastsat i henhold til reglerne om sygeforsikring (forældreydelse svarende til satsen for sygedagpenge). Den omhandlede familieydelse er knyttet til den socialt forsikredes årlige erhvervmæssige indkomst.

- 48 I en sådan situation skal de relevante regler i forordning nr. 1408/71 om den gren af den sociale sikring, der vedrører »sygdom«, således tages i betragtning med henblik på beregningen af familieydelsen i denne særlige kategori.
- 49 Disse regler er indeholdt i artikel 23 i forordning nr. 1408/71. Uafhængigt af den omstændighed, at fastsættelsen af den indkomst, der ligger til grund for beregningen af ydelserne i det foreliggende tilfælde, fremgår af anvendelsen af bestemmelserne i denne artikels stk. 1 eller 2, fastsættes nævnte indkomst enten på grundlag af indtjeningsbeløb, der er konstateret i perioder, som er tilbagelagt efter den lovgivning, der gælder for den kompetente institution, eller under hensyntagen til en fikseret indtjening, eller i givet fald gennemsnittet af de fikserede indtjeningsbeløb, der svarer til de perioder, der er tilbagelagt efter denne lovgivning, hvilket i det foreliggende tilfælde vil sige svensk lovgivning.
- 50 En sådan løsning er i overensstemmelse med reglen i afsnit N, nr. 1), i bilag VI til forordning nr. 1408/71, der finder tidsmæssig anvendelse, som bestemmer, at ved anvendelse af forordningens artikel 72 i forbindelse med fastsættelse af retten til forældretydelser skal forsikringsperioder, der er tilbagelagt i en anden medlemsstat, betragtes som værende baseret på den samme gennemsnitsindtjening som de svenske forsikringsperioder, med hvilke de lægges sammen.
- 51 I hovedsagen har Elisabeth Bergström imidlertid ikke oppebåret nogen indkomst i Sverige i optjeningsperioden på 240 dage.
- 52 Med henblik på at sikre den effektive virkning af aftalens artikel 8, litra c), og af artikel 72 i forordning nr. 1408/71, således som disse er fortolket i denne doms præmis 45, samt med henblik på at opfylde kravet om ligebehandling, der er fastsat i aftalens artikel 8, litra a), og i forordningens artikel 3, stk. 1, skal Elisabeth Bergströms indkomstgrundlag i en sådan situation beregnes under hensyntagen til indkomsten for en person, der i Sverige udøver et erhverv, som kan sammenlignes med hendes,

og som har erhvervsmæssig erfaring og erhvervsmæssige kvalifikationer, der ligeledes kan sammenlignes med hendes.

- 53 Det andet spørgsmål skal derfor besvares med, at aftalens artikel 8, litra a), samt artikel 3, stk. 1, artikel 23, stk. 1 og 2, artikel 72 og afsnit N, nr. 1), i bilag VI til forordning nr. 1408/71 skal fortolkes således, at når størrelsen af en familydelse, såsom den i hovedsagen omhandlede, skal fastsættes i henhold til reglerne om ydelser ved sygdom, skal dette beløb for en person, som har tilbagelagt de beskæftigelsesperioder, der er nødvendige med henblik på at erhverve denne ret, på en anden kontraherende parts område i periodernes helhed, beregnes under hensyntagen til indkomsten for en person, som har erfaring og kvalifikationer, der kan sammenlignes med den pågældendes, og som udøver et tilsvarende erhverv på området i den medlemsstat, hvor der anmodes om ydelsen.

Sagens omkostninger

- 54 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

-
- 1) **Artikel 8, litra c), i aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer, undertegnet i Luxembourg den 21. juni 1999, og artikel 72 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971**

om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1386/2001 af 5. juni 2001, skal fortolkes således, at den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning retten til en familieydelse, såsom den i hovedsagen omhandlede, er underlagt en betingelse om, at der er tilbagelagt forsikrings- eller beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, med henblik på tildelingen af denne familieydelse skal tage hensyn til sådanne perioder, som i deres helhed er tilbagelagt på Det Schweiziske Forbunds område.

- 2) Nævnte aftales artikel 8, litra a), samt artikel 3, stk. 1, artikel 23, stk. 1 og 2, artikel 72 og afsnit N, nr. 1), i bilag VI til forordning nr. 1408/71, som ændret ved forordning nr. 1386/2001, skal fortolkes således, at når størrelsen af en familieydelse, såsom den i hovedsagen omhandlede, skal fastsættes i henhold til reglerne om ydelser ved sygdom, skal dette beløb for en person, som har tilbagelagt de beskæftigelsesperioder, der er nødvendige med henblik på at erhverve denne ret, på en anden kontraherende parts område i periodernes helhed, beregnes under hensyntagen til indkomsten for en person, som har erfaring og kvalifikationer, der kan sammenlignes med den pågældendes, og som udøver et tilsvarende erhverv på området i den medlemsstat, hvor der anmodes om ydelsen.

Underskrifter